



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 368/2013-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť J. F., J. B., J. B., M. K., Ľ. B., Š. F., M. F. a A. G., zastúpených advokátkou JUDr. Ľubicou Višňovskou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I vo veci vedenej pôvodne pod sp. zn. 15 C 817/94, neskôr pod sp. zn. 15 C 289/94 a v súčasnosti pod sp. zn. 15 C 258/94 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 258/94 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 15 C 817/94 a neskôr aj pod sp. zn. 15 C 289/94) v období po rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 187/07-30 z 25. októbra 2007 p o r u š i l základné právo J. F., J. B., J. B., M. K., Ľ. B., Š. F., M. F. a A. G., aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. J. F., J. B., J. B., M. K., Ľ. B., Š. F., M. F. a A. G. priznáva finančné zadost'učinenie každému z nich v sume po 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. J. F., J. B., J. B., M. K., Ľ. B., Š. F., M. F. a A. G. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1 103,76 € (slovom tisícotri eur a sedemdesiatšesť centov), ktorú je Okresný súd Košice I p o v i n n ý vyplatiť na účet ich advokátky JUDr. Ľubice Višňovskej, Štúrova 20, Košice, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 368/2013-10 z 26. júna 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť J. F., J. B., J. B., M. K., Ľ. B., Š. F., M. F. a A. G. (ďalej spolu len „s'ťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) vo veci vedenej pôvodne pod sp. zn. 15 C 817/94, neskôr pod sp. zn. 15 C 289/94 a v súčasnosti pod sp. zn. 15 C 258/94 v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. IV. ÚS 187/07-30 z 25. októbra 2007.

2. Z obsahu s'ťažnosti vyplynulo, že „S'ťažovatelia ešte v r. 2007 podali ústavnú s'ťažnosť a to vo veci pôvodného konania vedeného pod č. 15C 817/1994 v čase podania ústavnej s'ťažnosti pod č. 15C 289/1994, kde ÚS SR nálezhom IV. ÚS 187/07 zo dňa 25. 10. 2007 rozhodol, že právo s'ťažovateľov na prerokovanie vecí bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR postupom OS Košice I, porušené bolo. Za toto porušenie bolo priznané finančné zadosťučinenie a to každému po 80 000,- SK. (...)

Vzhľadom k tomu, že v samotnej veci ani v r. 2012 nebolo konanie ukončené sťažovatelia podali sťažnosť k rukám predsedu a žiadali aby súd zabezpečil odstránenie prieťahov. Poukázali na tú skutočnosť, že dňa 11. 11. 2004 pôvodná žaloba vedená pod č. 15C 817/1994 bola spojená uznesením súdu do spoločného konania a následne mala byť vedená pod č. 15C 289/1994. Pod týmto číslom konania súd uznesením zo dňa 11. 11. 2004 nariadil znalecké dokazovanie, pričom znalec požiadal o predĺženie lehoty a to prvýkrát 11. 4. 2005 a druhýkrát požiadal o ďalšie predĺženie lehoty a dňa 2. 1. 2006 predložil vypracovaný znalecký posudok.

Súd následne uznesením dňa 25. 5. 2006 nariadil ďalšie znalecké dokazovanie na ocenenie vecného bremena, znalec tento posudok vypracoval, účastníci konania namietali znalecký posudok. Súd nariadil pojednávanie na deň 2. 3. 2007 a toto odročil na 3. 4. 2007 na ďalšie doplnenie znaleckého posudku a to vo forme vypočutia znalca Ing. Liptákovej. Toto konanie sa však neuskutočnilo, pretože sa znalkyňa nedostavila. Ďalšie pojednávanie bolo určené na deň 3. 5. 2007 avšak aj toto pojednávanie bolo odročené na 3. 7. 2007.

Od uvedeného dátumu pojednávania sa ďalšie pojednávanie konalo až 16. 5. 2008, na ktorom pojednávaní súd vlastne z veci 15C 289/1994 znovu vylúčil pôvodnú žalobu na samostatné konanie a to konkrétne pod pôvodné č. 15C 817/1994.

Súd pod týmto číslom konania nariadil pojednávanie na deň 11. 8. 2008 a zároveň rozhodol tak, že zriaďuje časovo neobmedzené vecné bremeno a v časti finančnej náhrady za vecné bremeno vylučuje tento nárok na samostatné konanie.

Rozsudok 15C 817/1994 bol doručený 20. 10. 2008, pričom žalobcovia sa voči rozsudku odvolali a to dňa 29. 10. 2008 ale voči rozsudku sa odvolali aj žalovaní a to dňa 10. 11. 2008. Dňa 22. 12. 2008 sa žalobcovia i žalovaní vzájomne vyjadrili k svojim odvolaniam.

Dňa 2. 10. 2010 vo veci rozhodol KS Košice a to uznesením pod č. k. 3Co 17/2009 a to tak, že rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie dokazovanie. Uznesenie bolo na OS doručené dňa 5. 10. 2010.

Okresný súd nariadil pojednávanie na deň 12. 12. 2011, ktoré však na tomto pojednávaní odročil na neurčito a to z toho dôvodu, že pôvodne konajúci sudca sa vrátil na OS Košice I, a spis mu má byť naspäť pridelený.

Následne súd dňa 21. 12. 2011 vydal uznesenie o spojení vecí 15C 817/1994 s vecou 15C 258/1994 s tým, že vec bude ďalej vedená pod č. 15C 258/1994.

Dňa 24. 4. 2012 do spisu právny zástupca žalobcov predkladá nález ÚS SR vo veci rozsudku NS SR 4Cdo 180/2010 zo dňa 13. 9. 2011.

Tento stav konania súdu bol aktuálny ku dňu podania sťažnosti dňa 18. 6. 2012. (...)

Na túto sťažnosť sa vyjadroval predseda OS a to dňa 24. 8. 2012, kde sám skonštatoval, že posledné pojednávanie sa uskutočnilo dňa 18. 5. 2012 a bolo odročené na neurčito s tým, že dal do pozornosti sťažovateľom tú skutočnosť, že vec je právne aj fakticky náročná a to aj podľa nálezu ÚS SR, v náleze II. ÚS 95/06 zo dňa 7. 7. 2006. Zároveň však skonštatoval, že z analýzy doterajších úkonov však vyplýva, že súd vo veci nekonal plynule a efektívne. (...)

Keďže od augusta r. 2012 sa vlastne znovu nič neudialo, sťažovatelia podali k rukám predsedu ďalšiu sťažnosť 19. 2. 2013, na ktorú doposiaľ neobdržali žiadne stanovisko.

Tak ako zo spisu vyplýva pôvodne konajúci sudca sa vrátil na OS Košice I, avšak tento v súčasnosti už nekoná na OS Košice I, a po jeho odchode vec bola pridelená novému sudcovi. (...)

S poukazom na uvedené navrhujú sťažovatelia Ústavnému súdu Slovenskej republiky aby(...) vydal tento nález

Právo sťažovateľov, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) na konanie bez zbytočných prieťahov konaním Okresného súdu Košice I, pod č. 15C 258/1994 (predtým 15C 817/1994, 15C 289/1994) porušené bolo.

Ústavný súd(...) prikazuje Okresnému súdu Košice I, aby konal vo veci vedenej pod sp. zn. 15C 258/1994.

Sťažovateľom sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške po 3 319,- € každému, ktoré je Okresný súd Košice I povinný zaplatiť sťažovateľom do 3 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľom sa priznáva náhrada trov konania. “.

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr 182/12 zo 4. septembra 2013 a právna zástupkyňa sťažovateľov pripísom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 16. septembra 2013.

3.1 Predseda okresného súdu uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) Konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 15C/817/1994 sa začalo 10. 10. 1994. Súd po rozsiahлом dokazovaní rozsudkom č. k. 15C/289/1994-188 (v tom čase v spojenej veci vedenej pod sp. zn. 15C/289/1994) zo dňa 11. 8. 2008 vo veci rozhodol.

Krajský súd v Košiciach v dôsledku podaného odvolania uznesením č. k. 3Co/17/2009-255 z 2. 9. 2010 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bolo žalobe vyhovené a vec vrátil na ďalšie konanie.

Toho času je konanie vo veci 15C/817/1994 spojené na spoločné konanie s vecou sp. zn. 15C/258/1994. Konanie vo veci sp. zn. 15C/258/1994 bolo uznesením č. k. 15C/258/1994-394 zo 4. 12. 2012 prerušené do právoplatného skončenia konania vo veci sp. zn. 35C/164/2012, ktorého predmetom je návrh na povolenie obnovy konania.

Predmetné konanie je po právnej aj skutkovej stránke značne náročné. Túto skutočnosť konštatoval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze II. ÚS 95/06-46 zo dňa 7. 7. 2006.

Z analýzy doteraz vykonaných úkonov však vyplýva, že súd vo veci nekoná vždy plynulo a efektívne.

Súhlasím, aby ústavný súd o sťažnosti rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania. (...)“

3.2 Právna zástupkyňa sťažovateľov iba stručne uviedla:

„(...) oznamujeme, že netrváme na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie“.

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania

nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde vo veci vedenej pôvodne pod sp. zn. 15 C 817/94, neskôr pod sp. zn. 15 C 289/94 a v súčasnosti pod sp. zn. 15 C 258/94 v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. IV. ÚS 187/07-30 z 25. októbra 2007:

Dňa 12. februára 2008 žalobcovia doručili okresnému súdu podanie označené ako „VYJADRENIE VO VECI SAMEJ A ŠPECIFIKÁCIA ŽALOBNÉHO PETITU“.

Dňa 28. apríla 2008 okresný súd priznal uznesením č. k. 15 C 289/94-545 znalcovi z odboru geodézie a kartografie znalečné a tiež uznesením č. k. 15 C 289/94-547 priznal znalcovi z odboru stavebníctvo odmenu za vypracovanie doplnku k znaleckému posudku.

Dňa 16. mája 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. jún 2008 (ktoré sa napokon neuskutočnilo).

Dňa 24. júna 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 11. august 2008.

Dňa 11. augusta 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil rozsudok.

Dňa 13. augusta 2008 a 3. septembra 2008 právni zástupcovia žalobcov doručili súdu vyčíslenie trov právneho zastúpenia.

Dňa 10. septembra 2008 zákonná sudkyňa požiadala predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na vyhotovenie súdneho rozhodnutia „z dôvodu plnenia povinností sudkyne v stavovskej organizácii, väčšieho počtu rozhodnutých vecí v mesiaci august 2008 a z dôvodu čerpania dovolenky v období augusta 2008“.

Dňa 6. októbra 2008 zákonná sudkyňa požiadala predsedu okresného súdu o predĺženie lehoty na vyhotovenie súdneho rozhodnutia „z dôvodu náročnosti odôvodnenia rozhodnutia“.

Dňa 13. októbra 2008 bol písomne vyhotovený rozsudok č. k. 15 C 258/94-249 z 11. augusta 2008.

Dňa 24. októbra 2008 znalkyňa Ing. L. L. predložila súdu rovnopis znaleckého posudku č. 043/2006 spolu s doplnkom k tomuto posudku č. 45/2008.

Dňa 28. októbra 2008 žalobcovia podali proti rozsudku č. k. 15 C 258/94-249 odvolanie.

Dňa 3. novembra 2008 podalo odvolanie proti rozsudku č. k. 15 C 258/94-249 aj mesto Košice.

Dňa 12. novembra 2008 súd vyzval žalobcov, aby uhradili súdne poplatky za odvolanie, a taktiež vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k tomu, či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

Dňa 21. novembra 2008 a 26. novembra 2008 boli podané vyjadrenia k odvolaniam.

Dňa 24. novembra 2008 okresný súd uznesením č. k. 15 C 258/94-289 rozhodol, že súčasťou rozsudku č. k. 15 C 258/94-249 je aj pripojený geometrický plán v znení doplnku. V rovnaký deň žalobcovia (a neskôr aj 1. decembra 2008) uhradili súdny poplatok za odvolanie.

Dňa 15. januára 2009 bol spis predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o podaných odvolaniach.

Dňa 2. júna 2011 krajský súd uznesením č. k. 2 Co 12/2009-346 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 15 C 258/94-249 v spojení s jeho uznesením č. k. 15 C 258/94-289 a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Dňa 11. júla 2011 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 19. júla 2011 bolo uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 12/2009-346 doručované účastníkom konania.

Dňa 25. októbra 2011 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 12. december 2011.

Dňa 12. decembra 2011 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito „za účelom vykonania procesných rozhodnutí súvisiacich so spojením vecí na spoločné konanie“.

Dňa 3. januára 2012 žalobcovia doručili okresnému súdu svoje „vyjadrenie vo veci samej“.

Dňa 10. apríla 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 18. máj 2012.

Dňa 18. mája 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na vykonanie ďalšieho dokazovania.

Dňa 3. júla 2012 žalobcovia podali predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní.

Dňa 3. augusta 2012 bolo v spise zaznamenané, že konajúca sudkyňa vo veci telefonicky a e-mailom kontaktovala Štátny archív Košice.

Dňa 8. augusta 2012 okresný súd uznesením č. k. 15 C 313/94-665 spojil na ďalšie konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 313/94 s vecou sp. zn. 15 C 258/94 s tým, že tieto veci budú ďalej vedené pod sp. zn. 15 C 258/94.

Dňa 8. augusta 2012 okresný súd uznesením č. k. 15 C 790/94-356 spojil na ďalšie konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 790/94 s vecou sp. zn. 15 C 258/94 s tým, že tieto veci budú ďalej vedené pod sp. zn. 15 C 258/94.

Dňa 8. augusta 2012 okresný súd uznesením č. k. 23 C 221/2009-44 spojil na ďalšie konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 23 C 221/2009 s vecou sp. zn. 15 C 258/94 s tým, že tieto veci budú ďalej vedené pod sp. zn. 15 C 258/94.

Dňa 8. augusta 2012 okresný súd uznesením č. k. 23 C 34/2012-13 spojil na ďalšie konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 23 C 34/2012 s vecou sp. zn. 15 C 258/94.

Dňa 8. augusta 2012 okresný súd uznesením č. k. 23 C 35/2012-21 spojil na ďalšie konanie veci vedené na okresnom súde pod sp. zn. 23 C 35/2012 s vecou sp. zn. 15 C 258/94 s tým, že tieto veci budú ďalej vedené pod sp. zn. 15 C 258/94.

Dňa 4. decembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 15 C 258/94-394 rozhodol o prerušení konania sp. zn. 15 C 258/94 do právoplatného skončenia veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 35 C 164/2012.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu vo veci pôvodne vedenej pod sp. zn. 15 C 817/94, neskôr pod sp. zn. 15 C 289/94 a v súčasnosti pod sp. zn. 15 C 258/94 dochádza opätovne k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy aj v období po rozhodnutí ústavného súdu č. k. IV. ÚS 187/07-30 z 25. októbra 2007.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd v zásade rovnako ako v náleze č. k. IV. ÚS 187/07-30 z 25. októbra 2007 konštatuje, že predmetom konania pred okresným súdom je žaloba, ktorou sa sťažovatelia (v procesnom postavení žalobcov)

domáhajú odstránenia neoprávnenej stavby, resp. alternatívne zriadenia vecného bremena. Vzhľadom na nutnosť nariadenia znaleckého dokazovania, ako aj so zreteľom na vstupovanie ďalších účastníkov do konania v súvislosti s právnym nástupníctvom po zomrelých žalobcoch možno napadnuté konanie považovať po vecnej stránke za zložitejšie. Samotnú vecnú zložitosť, ale ani určitú právnú zložitosť, na ktorú poukázal vo svojom vyjadrení aj predseda okresného súdu, však nemožno dávať do súvislosti s dlhotrvajúcou nečinnosťou okresného súdu opísanou v ďalšej časti tohto nálezu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľov v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ťarchu sťažovateľov pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Faktom je, že okrem pôvodných žalobcov niektorí sťažovatelia vstúpili do prebiehajúceho konania ako právni nástupcovia po smrti svojich právnych predchodcov, avšak ústavný súd už v súvislosti so zmenou účastníkov konania v predchádzajúcej judikatúre uviedol, že „navrhovatelia môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných priet'ahov aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníkov“ (napr. IV. ÚS 403/04).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že celkové trvanie napadnutého konania už cca 20 rokov hraničí už s odmietnutím spravodlivosti, teda takáto dĺžka súdneho konania je už sama osebe neprimeraná. Okrem toho okresný súd bol v danej veci aj po opakovanom vyslovení porušení základných práv (napr. II. ÚS 96/06, IV. ÚS 187/07) opäť krátkodobo nečinný od 25. októbra 2007 do 28. apríla 2008 (štyri mesiace), od 19. júla 2011 do 25. októbra 2011 (tri mesiace), od 12. decembra 2011 do 10. apríla 2012 (štyri mesiace) a od 8. augusta 2012 do 4. decembra 2012 (štyri mesiace). Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas minimálne jedného roka súd nevykonával, t. č. už v 20-ročnej veci, úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovatelia ako navrhovatelia v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzali, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti

veci ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prierahov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prierahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Vzhľadom na to, že *4. decembra 2012 okresný súd uznesením č. k. 15 C 258/94-394* napadnuté konanie prerušil, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Z dôvodu prerušenia napadnutého konania pred okresným súdom, ak nedôjde k odpadnutiu prekážky prerušeného konania postupom predvídaným v uvedenom uznesení, nemôžu sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva, tak ako to už bolo uvedené. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie odôvodnenej prekážky jeho postupu, tak ako to je v danom prípade, neposudzuje ako zbytočné prierahy v súdnom konaní (*mutatis mutandis* II. ÚS 3/00, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03).

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovatelia požadovali priznať primerané finančné zadosťučinenie, každému z nich po 3 319 € vzhľadom na dlhodobé trvanie napadnutého konania, ktoré naďalej nie je skončené, a sťažovatelia sú tak v právnej neistote.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľov. Ústavný súd preto uznal

za odôvodnené priznať im aj finančné zadost'učinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv s'ťažovateľov, najmä na neobyčajne dlhotrvajúce napadnuté konanie, ktoré hraničí s *denegatio iustitiae*, považuje každému zo s'ťažovateľov za primerané vo výške 1 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že vo vzťahu k napadnutému konaniu už opakovane vyslovil porušenie základného práva účastníkov konania na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, prikázal vo veci konať bez priet'ahov, s'ťažovateľom uložil už pomerne vysoké satisfakcie, napriek tomu okresný súd nekoná vo veci s osobitnou starostlivosťou.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 a v bode 4.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

S'ťažovateľom vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie s'ťažnosti zo 7. marca 2013). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 €, preto trovy právneho zastúpenia pre jedného s'ťažovateľa predstavuje suma 275,94 €. Základná sadzba tarifnej odmeny bola znížená o 50 %, pretože išlo o spoločné úkony pri zastupovaní „dvoch alebo viacerých osôb“, t. j. na sumu 137,97 € v prípade jedného s'ťažovateľa. V prípade ôsmich s'ťažovateľov tvorí náhrada trov právnej služby advokátkou sumu 1 103,76 € v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti

Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľov rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014